

شورای سیاستگذاری حوزه های علمیه خواهان

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهان

معاونت پژوهش

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

بررسی میزان ولایت مداری مردم در

عصر امام علی (علیه السلام) امام حسن

امام حسین (علیه السلام)

استاد راهنما

سرکار خانم زهراء احمدی

استاد داور

سرکار خانم فلاحزاده

نگارنده

راضیه دهقانی

تابستان ۱۳۹۵

تحمیدیه

الهی هر آنچه بیشتر می نگرم کمتر و آهسته تر تورا در می یابم هر چه بیشتر گوش فرا
می دهم می شنوم اصواتی که چه دور چه نزدیک می نمایم تورا خدایا در این دنیا نادیدنی و
ناشنیدنی دلم دیدن همه‌ی تورا و شنیدن تمام تورا می خواهد بارالها قلبم را مala مال از یادت و
نگاهت کن .

نتیجه گیری

مردم در هر زمانی نیاز به تربیت صحیح دینی و محیطی به دور از جنجال، نیاز دارند تا بتوانند آزادانه تصمیم گیری و عمل کنند. از آغاز اسلام، پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) سعی کردند ریشه های بنیادین و اعتقادی مردم را اصلاح کنند تا اسلام دچار آسیب نگردد. اما بعد از رحلت ایشان به علت اینکه تعداد زیادی، تازه مسلمان بودند و از باورهای اصیل اسلام دور مانده بودند، اسیر دست های هوس آسود حاکمان مسلمان نما شدند. و این روند تا کنون نیز ادامه دارد. در عصر امام علی (علیه السلام)، امام حسن (علیه السلام) و امام حسین (علیه السلام) بودند افرادی که در ابتدا در کنار امامان بودند، اما در نهایت به علت سستی ایمان و پر و پیمانه بودن و عده های دشمنان، به سپاه کفر گرویدند. حاصل، آنکه در زمان این سه امام بزرگوار، آنچه بیشتر خود نمایی می کند بی وفایی مردم نسبت به ایشان است. افراد با بصیرت بودند و حمامه هایی چون عاشورا خلق کردند اما تعدادشان انگشت شمار بود. تا جایی که در عصر امامان بعدی نیز همین روند ادامه داشت و دیگر، حتی افراد مسلمان واقعی، آزادانه نمی توانستند با امام زمان خود دیدار داشته باشند.

از مطالب نگاشته شده می توان فهمید آنچه در جامعه ای اسلامی حیاتی و شاهرگ اصلی است، تصحیح باورها و بیان مردم نسبت به اصل دین است. قبل از مراجعه به کتب، شاید باور این بود که چون سه امام بزرگوار معصوم بودند، پس اطاعت بی چون و چرا از ایشان انجام می شد و عدم موفقیت و شهادت ایشان فقط به علت حاکمان جور بود، اما اکنون به

خوبی درک می شود حاکمان جور فقط وسیله ای بودند که این مردم بی بصیرت در دام بیافتدند.

در جامعه‌ی کنونی آنچه مهم است بصیرت افزایش مردم است. اگر ولایت فقیه تنها ماند قطعاً جامعه و اسلام دچار آسیب می گردد و اسلام ناب محمدی (صلی الله علیه و آله و سلم) به فراموشی سپرده می گردد. بنابر این تمامی دلسوزان و مسولان باید بکوشند دین صحیح و اصیل را به مردم و به ویژه نوجوانان و جوانان بیاموزند تا عرصه‌ی ولایت پذیری و ولایت مداری هرگز خالی نماند.

منابع

- قرآن کریم
  - نهج البلاغه، ترجمه محمد دشتی
- ۱- ابراهیمی، جعفر، آسمان دوم، قم، محراب قلم، ۱۳۷۸
  - ۲- ابن طاووس، سید، لهوف، عباس عزیزی، قم، نشر صلاه، ۱۳۸۵
  - ۳- اکبری زادگان، نوروز، آسیب شناسی اجتماعی جامعه اسلامی در عصر امام حسین (علیه السلام)، قم، فرهنگ کوثر، بی تا
  - ۴- الهامی نیا، علی اصغر، ویژگیهای اخلاقی دو جبهه حق و باطل در کربلا، قم، حاذق، بی تا
  - ۵- بهشتی، ابوالفضل، فلسفه و عوامل جاودانگی نهضت عاشورا، قم، بوستان کتاب، بی تا
  - ۶- پور ازغدی، رحیم، حسین عقل سرخ، تهران، نشر سروش، ۱۳۸۵
  - ۷- جعفری، محمد تقی، امام حسین (علیه السلام) شهید فرهنگ پیشرو انسانیت، تهران، علامه جعفری، ۱۳۸۶
  - ۸- جعفریان، رسول، تاریخو سیره سیاسی امیر مومنان علی بن ابی طالب، قم، نشر دلیل، ۱۳۹۱
  - ۹- حسینی طهرانی، محمد حسین، ولایت فقیه در حکومت اسلامی. جلد اول مشهد علامه طباطبائی، ۱۳۷۱
  - ۱۰- دانش، شکر الله، عاشورا بعنی دوباره، تهران، نشر بنفام، ۱۳۸۸
  - ۱۱- دستغیب، عبدالحسین، ولایت، شیراز، کانون تربیت شیراز، ۱۳۶۲
  - ۱۲- دشتی، محمد، امام علی (علیه السلام) مسائل سیاسی، قم، نشر امیر المؤمنین، بی تا

- ۱۳- دهخدا، علی اکبر، لغت نامه‌ی دهخدا، تهران، دانشگاه تهران، ج ۳، ۱۳۷۷
- ۱۴- رجالی تهرانی، علیرضا، سید جوانان اهل بهشت، قم، نشر خادم الرضا، ۱۳۸۴.
- ۱۵- رسولی، هاشم، زندگانی امام حسن مجتبی (علیه السلام) تهران، نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۶۹
- ۱۶- سیاح، احمد، فرهنگ بزرگ جامعه نوین، ج ۲
- ۱۷- شهیدی، جعفر، ترجمه نهج البلاغه، تهران، نشر علمی و فرهنگی، ۱۳۸۶
- ۱۸- علاء الدین، محمدرضا، راهبردهای سیره شناسی امام علی (علیه السلام) قم، پیام صادق، تا بی
- ۱۹- علامه، علی، زندگانی سیاسی امام علی (علیه السلام) تهران، نشر رامین، ۱۳۷۷
- ۲۰- فاضل لنکرانی، محمد، آیین کشور داری از دیدگاه امام علی (علیه السلام)، قم، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۱
- ۲۱- قرشی، علی اکبر، قاموس قرآن، تهران، دارالکتب اسلامیه، ج ۷، ۱۳۸۶
- ۲۲- مرجی، شمس الله، تبیین جامعه شناختی واقعه کرب و بلا، قم، امام خمینی، ۱۳۸۵
- ۲۳- مسعودی، حسین، مروج الذهب، ابوالقاسم پاینده، تهران نشر علمی فرهنگی، ۱۳۴۷
- ۲۴- مصباح یزدی، محمد تقی، در پرتو ولایت، قم، نشر امام خمینی ۱۳۸۹
- ۲۵- معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، تهران، ثامن، ج ۴، ۱۳۸۶
- ۲۶- مقدم، عبدالرزاق، مقتل الحسين، عزیز الله عطاردی، تهران، نشر جهان، ۱۳۵۳
- ۲۷- نظری، علی، قصه‌ی صلح خوانین، قم، سرور، ۱۳۸۳
- ۲۸- واعظ، محمد، امیرالمؤمنین اسوه‌ی وحدت، قم، بی‌نام، ۱۳۷۱

۲۹-ابن منظور، ابوالفضل، محمد، لسان العرب، ج ۱۵

۳۰-قیم، عبدالنبی، فرهنگ معاصر عربی به فارسی، تهران، فرهنگ معاصر، ۱۳۶۱